

Minnesanteckningar

Läraryrskonventets möte 2 feb 2022

Zoom-möte

Närvarande

Ann Cathrine Andersson	Konstfack	
Lars Andersson	Lunds universitet	
Bodil Båvner	Sveriges Kommuner och Regioner	
Per Båvner	Läraryrskonventet	
David Carlsson	Mälardalens högskola	
Jessica Eriksson	Karlstads universitet	
Annika Falthin	Kungliga Musikhögskolan	
Katarina Florin	Högskolan i Gävle	
Emelie Fransson	Lärarnas Riksförbunds studerandeförening	
Titus Fridell	Läraryrskonventet student	
Åsa af Geijerstam	Uppsala universitet	
Philip Gerlee	Chalmers	
Ulrika Göransson	Örebro universitet	
Anna Hagborg	Uppsala universitet	
Per-Henrik Holgersson	Kungliga Musikhögskolan	
Ola Holmström	Malmö universitet	<i>sekretariat</i>
Lena Hübner	Stockholms universitet	
Tony Ingemarsson	Karlstads universitet	
Åke Ingerman	Göteborgs universitet	
Helena Isaksson Persson	KTH	
Mare Johansson	Malmö universitet	<i>sekretariat</i>
Lars-Erik Lauritz	Umeå universitet	
Susanne Liedberg	Linnéuniversitetet	
Anders Linde-Laursen	Malmö universitet	<i>ordförande</i>
Johan Linder	Lärarnas Riksförbund	
Pia Lundquist Wannerberg	GIH	
Håkan Löfgren	Linköpings universitet	
Lena Löfgren	Högskolan Kristianstad	
Catharina Magnusson	Linköpings universitet	
Jenny Magnusson	Södertörns högskola	
Lena Manderstedt	Luleå tekniska universitet	
Madeleine Michaëlsson	Högskolan Dalarna	
Camilla Månsson-Waldehagen	Mittuniversitetet	
Sinikka Neuhaus	Lunds universitet	
Mattias Nilsson	Högskolan i Halmstad	
Cathrine Norberg	Luleå tekniska universitet	<i>vice ordförande</i>
Ingrid Nordqvist	Högskolan i Gävle	
Annika Notér Hooshidar	Stockholms konstnärliga högskola	
Anders Olsson	Malmö universitet	
Kajsa Paulsson	Högskolan i Borås	
Anders J. Persson	Södertörns högskola	
Ulli Samuelsson	Jönköping University	
Lena Sjöberg	Högskolan Väst	
Henrik Svensson	Högskolan Kristianstad	
Maria Svensson	Göteborgs universitet	
Nina Thelander	Karlstads universitet	
Therese Welén	Mälardalens högskola	

1. Sammanträdets öppnande

Ordförande och vice ordförande hälsar ledamöterna välkomna.

2. Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställs och inga övriga ärenden anmäls.

3. Föregående minnesanteckningar

Inga synpunkter framförs på minnesanteckningarna från föregående möte.

4. Val av justeringsperson

Jessica Eriksson, Karlstads universitet, väljs att tillsammans med ordförande Anders Linde-Laursen justera mötets minnesanteckningar.

5. Presentation av nya ledamöter

Jenny Magnusson, som är docent i svenska vid Södertörns högskola och ny ledamot i konventet, presenterar sig. Jenny ersätter Maria Zackariasson som representant för Södertörn.

6. Meddelanden

6.1 Rapport från SUHF:s expertgrupp för lärarutbildning

När SUHF:s expertgrupp för lärarutbildning sammanträdde den 19 januari var genomförandet av den förkortade kompletterande pedagogiska utbildningen en viktig punkt. I synnerhet framhölls betydelsen av att en grundlig utvärdering av försöksverksamheten genomförs och expertgruppen avser att följa utvecklingen på en övergripande nivå genom bland annat att ta fram och analysera ansöknings- och antagningsstatistik. Expertgruppen diskuterade också möjligheten att göra en fördjupad utvärdering av försöksverksamheten inom ramen för SUHF:s planerade analysenhet.

6.2 Genomförandet av professionsprogrammet.

Utbildningsminister Lina Axelsson Kihlblom har av riksdagsledamoten Annika Hirvonen (MP) fått en fråga kring det nationella professionsprogrammets implementering. Svaret från Axelsson Kihlbom är att implementeringsarbetet pågår och att det har avsatts medel i budgetpropositionen för 2022 för att slutföra implementeringen. Axelsson Kihlbom pekar också på att implementeringen bör ske stegvis så att nyckelaktörerna får ytterligare möjlighet att vara delaktiga i den konkreta utformningen av programmet. Vidare framhålls att flera remissinstanser för departementspromemorian *Professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare* (U2021:03373) i sina remissvar uttryckt att de av olika skäl är tveksamma till ett meriteringssystem så som det är utformat i promemorian. Mot denna bakgrund pågår beredning av förslagen gällande meriteringssystemets utformning inom Regeringskansliet.

6.3 Utvärderingen av UKÄ:s lärarutbildningsutvärderingar?

I enlighet med tidigare mötesinformation har SUHF:s expertgrupp för lärarutbildning haft kontakt med Universitetskanslersämbetet (UKÄ) gällande ämbetets uppföljning av utvärderingarna av kvaliteten på förskolläro- och grundläro- utbildningar, ämnesläro- utbildningar och yrkesläro- utbildningar som genomfördes mellan 2018 och 2021. Av kontakten framgår att UKÄ avser att göra en sammanfattande analys av tillvägagångssätt och utvärderingsmetod och expertgruppen anser att det är viktigt att lärosätenas synpunkter och erfarenheter tas tillvara inom ramen för det arbetet. UKÄ verkar dock ej planera för detta.

6.4 SKR bjuder in till en digital hearing om kompetensförsörjning i fritidshem, 11 mars.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) bjuder in till en digital hearing om kompetensförsörjning i fritidshem den 11 mars och ordförande och vice ordförande vill uppmärksamma konventet på evenemanget. Konventet representeras av ordförande Anders Linde-Laursen och ledamöter som har något medskick är välkomna att framföra detta per mejl till anders.linde-laursen@mau.se. Observera dock att hearingen inte är öppen för fri anmälan.

Bodil Båvner, som är utredare på SKR och adjungerad ledamot i Lärarutbildningskonventet, redogör kortfattat för betydelsen av att diskutera och se över kompetensförsörjningen inom fritidshem och att tidigare prognoser som pekat på ett överskott av lärare i fritidshem är missvisande. Mot denna bakgrund är syftet med hearingen att nyckelaktörer inom området ska samtala om lösningar och strategier för att förbättra kompetensförsörjningen i fritidshem.

6.5 Förfrågan från Läromedelsförfattarna gällande rapport om läromedel i forskning, internationellt och i Norden/Sverige.

Läromedelsförfattarna har kontaktat LUK gällande en rapport om läromedel i forskning, internationellt och i Norden/Sverige. Rapporten står inför sitt slutförande och ett utkast på sammanfattningen har skickats till konventets ordförande. Förfrågan från Läromedelsförfattarna avser möjligheten att på något sätt dela information om rapporten till landets lärarutbildningar via konventet. Med hänvisning till tidigare diskussioner om att LUK inte ska fungera som en informationskanal för externa parter och skapa förväntningar på ledamöterna att ta informationen vidare till sina respektive lärosäten har ordförande valt att inte skicka informationen via LUKs sändlista. För att ledamöterna vid intresse ska kunna orientera sig närmre i ärendet omnämns den aktuella rapporten dock på föreliggande LUK-möte.

För att framöver kunna tillmötesgå externa önskemål om att sprida information med lärarutbildningsrelevans på ett bättre sätt ombeds LUKs sekretariat att undersöka möjligheten att använda LUKs hemsida för ändamålet.

7. Pågående arbete med uppdatering av information kring lärosätenas utbildningsledare.

Tony Ingemarsson, utbildningssamordnare vid Karlstads universitet och adjungerad ledamot i LUK, har tidigare beskrivit behovet av en samlad nationell bild av vilka som är verksamma som utbildningsledare eller motsvarande vid landets lärarutbildningar. Efter en nyligen gjord förfrågan via konventets sändlista har den befintliga förteckningen över nätverket kunnat uppdateras och utökas från 45 till 71 utbildningsledare/motsvarande som är verksamma på landets lärarutbildningar. Tony har erhållit uppgifter från merparten av lärosätena som är med i Lärarutbildningskonventet och riktar ett stort tack till ledamöterna. Samtidigt vill LUKs sekretariat uppmana de lärosäten som ännu inte har återkopplat att göra detta så snart som det är möjligt.

I ett nästa steg är avsikten att information om utbildningsledarnätverket ska läggas upp på konventets hemsida. Inför publicering formulerar Tony Ingemarsson en text till hemsidan genom vilken nätverket presenteras. Texten ska formuleras på ett sätt som tydligt särskiljer nätverket från konventets ledamöter.

8. Förfrågan från nättidningen Skola och samhälle (S.O.S) om stöd från LUK

LUK har fått en förfrågan från nättidningen Skola och samhälle (S.O.S) om ett mindre ekonomiskt stöd. S.O.S är en ideell förening som syftar till att föra en fördjupad, kritisk och bred diskussion om vart skolan är på väg och Lärarutbildningskonventet är en självklart varm anhängare av debatt kring skolan. Däremot pekar flera ledamöter på problemet med att ge ekonomiska bidrag till externa parter, både utifrån konventets oberoende och att det är universitetens medel som konventet hanterar. Dessutom blir det svårare att hantera framtida förfrågningar från andra aktörer om LUK väljer att bidra med medel. Mot denna bakgrund återkopplar ordförande till S.O.S att konventet inte har möjlighet att bidra till verksamheten med ekonomiskt stöd.

9. Planering av Lärarutbildningskonventets vårkonferens för de kommande åren efter 2022, då Högskolan Dalarna står som värd. Återkoppling från Stockholms universitet och Linnéuniversitetet.

Susanne Liedberg, Linnéuniversitet, och Lena Hübner, Stockholms universitet, meddelar att Linnéuniversitet åtar sig uppdraget att stå som värd för Lärarutbildningskonventets vårkonferens 2023 och att Stockholms universitet planerar för att stå som värdar 2024. Konventet tackar Linnéuniversitet och Stockholms universitet för att de åtar sig värdskapet för de kommande vårkonferenserna 2023 och 2024 och ser fram emot evenemangen.

10. Genomförandet av en förkortad KPU i enlighet med förordningsförändringar .

Lärarutbildningskonventet har i olika sammanhang ställt sig tydligt kritiskt mot förslaget om en förkortad KPU och genomförandet av densamma. Samtidigt som de kritiska perspektiven kvarstår har tio lärosäten fått i uppdrag att genomföra utbildningen som en försöksverksamhet och det är viktigt att berörda lärosäten försöker ta sig an uppdraget med sikte på att de lärare som utbildas inom ramen för en

förkortad studietid ska ges en så bra utbildning som det är möjligt. Försöksverksamheten kommer på olika sätt att påverka även de lärosäten som inte har fått uppdraget att genomföra den och inom konventet betonas betydelsen av kritisk diskussion i kombination med en förståelse för att olika lärosäten tilldelats olika roller i sammanhanget. Det är viktigt med ett gott samtalsklimat lärosätena emellan.

Linköpings universitet har fått som ansvarsområde att samordna arbetet mellan de tio lärosäten som fått i uppdrag att genomföra försöksverksamheten. Håkan Löfgren, som är dekan och biträdande professor vid Linköpings universitet, informerar om samordningsarbetet. Av presentationen framgår att rektorer från samtliga tio berörda lärosäten har haft ett initialt möte för att skapa samsyn i några särskilt centrala frågor och utifrån de komplicerade omständigheterna och snäva tidsramarna som getts har lärosätena fått igenom att försöksverksamheten inte ska genomföras fullt ut inom de tidsramar som först har angetts. Vidare presenteras den nationella arbetsorganisationen kring samordningsarbetet och några särskilt komplexa utmaningar i genomförandet ventileras. Håkan Löfgrens presentation skickas enligt önskemål till ledamöterna som separat bilaga.

Genomförandet av den förkortade KPU:n diskuterades vidare gruppvis och gruppdiskussionerna utgick från två övergripande frågor:

- 1) Hur påverkar försöksverksamheten med den förkortade KPU:n lärarutbildningar i Sverige i stort och vilka problem och utmaningar innebär genomförandet för lärosätena i en generell mening?
- 2) Vad är särskilt viktigt att fokusera på i utvärderingar av den förkortade KPU:n?

I återkopplingen från gruppdiskussionerna lyfts flera exempel på hur lärarutbildningen påverkas på en generell nivå och på ett lärosätesövergripande sätt. Att den förkortade KPU:n ska genomföras på vissa lärosäten medan en längre reguljär KPU samtidigt ges på andra skapar en konkurrens mellan lärarutbildningarnas kompletterande pedagogiska utbildningar. Kommer studenter att välja bort den reguljära och längre KPU:n till förmån för en kortare variant som ger samma lärarexamen? Konkurrensen blir också en intern problematik för de lärosäten som genomför försöksverksamheten. I vilken utsträckning kommer studenter som söker sig till ett givet lärosäte som både anordnar en kortare KPU och en längre reguljär KPU att söka den senare varianten? Är studenter benägna att söka sig till det längre och utifrån lärosätens synvinkel väl inarbetade alternativet när de på samma lärosäte kan nå motsvarande examen på en väsentligt förkortad studietid? Den konkurrenssituation som uppkommit på nationell nivå väcker vidare frågor om hur den korta KPU:n ska marknadsföras och hur marknadsföringen ska förstås i relation till den reguljära KPU:n och till de lärosäten som inte har uppdraget att genomföra försöksverksamheten. Det senare är särskilt relevant för lärarutbildningar som ligger geografiskt nära varandra och där den ena erbjuder en förkortad KPU och den andra enbart den reguljära och längre KPU:n. Hur kommer exempelvis Lunds universitets reguljära KPU att påverkas av att studenterna kan välja en snabbvariant av till synes samma utbildning vid Malmö universitet, bara två mil bort? Av återkopplingen framkommer vidare farhågor kring vad den kraftigt beskärda KPU:n kan

komma att betyda för synen på lärarutbildningen, dess generella status och hur studenterna själva bedömer värdet av sin utbildning. Hur kommer införandet av en förkortad KPU att påverka diskussionen och debatten kring lärarutbildningen och vad kommer initiativet att betyda för lärarutbildningens status och kvalitet på längre sikt?

Gällande tema som är centrala att beakta inom det kommande utvärderingsarbetet framhålls i synnerhet frågor som knyter an till lärarförsörjning och utbildningskvalitet. I vilken utsträckning kommer den förkortade KPU:n att leda till fler lärare totalt sett och i vilken utsträckning kommer försöksverksamheten snarare att leda till förändrade sökmönster? Hur ska den förkortade KPU:n förstås i ett utbildningskvalitetsperspektiv? Kommer utbildningen att kunna svara upp mot de högt ställda examensmålen? Vilka delar av den utbildningsvetenskapliga kärnan tas bort och vad betyder detta för studenternas förberedelser för att arbeta som lärare? Hur relaterar processen med att ta fram och genomföra ett snabbspår av en befintlig utbildning till lärosätens interna kvalitetsarbete? Är arbetet med den förkortade KPU:n förenligt med lärosätens övergripande kvalitetssäkringssystem som nyligen har granskats av Universitetskanslersämbetet? Andra exempel på frågor som framhålls som viktiga att granska i en utvärdering är storleken på studentgrupperna och dess betydelse i ett ekonomiskt och resursmässigt hänseende samt hur förordningar kring genomförandet av utbildningen relaterar till andra befintliga förordningar i termer av eventuella konflikter. Vidare framhålls betydelsen av att närmare analysera i vilken mån som studenterna på den förkortade KPU:n kommer att ha tillträde till vidare akademiska studier i form av en forskarutbildning, vilket har varit en central byggsten i lärarutbildningens bidrag till den stärkta professionaliseringen av läraryrket.

11. Övriga ärenden

Anders Olsson, utbildningschef vid fakulteten för Lärande och samhälle vid Malmö universitet, lyfter betydelsen av att diskutera förordningsförändringar som aktualiserades med den nya förordningen om utbildning till lärare och förskollärare (2021:1335). Flera av förändringarna avseende viktiga moment och aspekter som till exempel verksamhetsförlagd utbildning, undervisning i svenska som andraspråk och modersmål i grundlärarutbildning samt samverkan kan tolkas och tillämpas på olika sätt och ett erfarenhetsutbyte inom LUK föreslås. Frågan följs upp när Lärarutbildningskonventets arbetsutskott sammanträder den 23 februari.

12. Mötet avslutas

Ordföranden tackar ledamöterna och avslutar mötet.

Minnesanteckningar förda av Ola Holmström (Malmö universitet)

Justerade av Anders Linde-Laursen (ordförande) och Jessica Eriksson (Karlstads Universitet)